

Underbilag til bilag 4.

Kan folketinget klage til ombudsmanden?

Ombudsmandsloven tager ikke stilling til, om folketinget eller et folketingsudvalg kan anmode ombudsmanden om at foretage en undersøgelse. Spørgsmålet blev drøftet i folketinget den 26. februar 1959 i anledning af en forespørgsel (Folketingstidende 1958-59 sp. 3102-3187) vedrørende udsendelse af en handelsrådgiver til Bonn. Under forespørgselen blev der fra flere sider fremsat ønske om, at ombudsmanden iværksatte en undersøgelse, men en dagsorden herom blev forkastet af flertallet, til dels på grund af principielle betænkeligheder ved at folketinget skulle anmode ombudsmanden om at foretage undersøgelse i en bestemt sag. Samtidig blev det fremhævet, at ombudsmanden var frit stillet med hensyn til, om han af egen drift i medfør af ombudsmandslovens § 6 ville tage sagen op til undersøgelse, hvad han gjorde den 3. marts 1959 (beretning 1959 s. 76).

Man må formentlig herefter antage, at det bortset fra særlige tilfælde, hvor § 71, stk. 7, tilsynet i medfør af instruksens § 5, stk. 4, måtte anmode ombudsmanden om at medvirke ved behandlingen af en klage, er tingets praksis ikke at anmode ombudsmanden om at foretage undersøgelser. Dette resultat er også bedst stemmende med ombudsmandslovens § 3, allerede fordi en ombudsmand i en sådan situation ville have svært

ved at efterleve bestemmelsen i ombudsmandslovens § 6, stk. 4, hvorefter han selv afgør, om en klage giver tilstrækkelig anledning til undersøgelse.

Det må samtidig uden videre antages, at et enkelt medlem eller enkelte medlemmer af folketinget som andre borgere kan indgive klage til ombudsmanden, jfr. lovens § 6, stk. 1, hvorefter klage kan indgives til ombudsmanden af enhver. Det er da også sket, at klager er indgivet af medlemmer af folketinget, jfr. den i beretning 1961 s. 156 omtalte sag. Under behandlingen af et af ministeren for offentlige arbejder den 26. april 1961 fremsat lovforslag om øget statsstøtte til SAS havde det af folketinget nedsatte udvalg udtalt kritik af statens repræsentanter i SAS. Derefter indgav 7 medlemmer af folketinget klage til ombudsmanden over statens repræsentanter, og ombudsmanden optog klagen til behandling, men den politiske baggrund og det forhold, at folketingsudvalget havde fremsat kritik, gav ham anledning til overvejelser, jfr. udtalelsen beretning 1961 s. 157 sp. 1, hvor ombudsmanden som begrundelse for at have optaget sagen til behandling henviser til, at der er tale om statslige hverv, og at der er en offentlig interesse i, at forholdet søges oplyst.